

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 czerwca 2023 r.

PS-VI.431.2.11.2023.KS

Szanowna Pani
Magdalena Baprawska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Pogodna 2
11-610 Pozezdrze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.467.2023 z dnia 18 maja 2023 r., zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Katarzyna Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pozezdrzu. Czynności kontrolne rozpoczęto i zakończono w dniu 01 czerwca 2023 r. Przedmiotem kontroli objęto planowanie i prowadzenie pracy z rodziną, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 447 ze zm.), zwanej dalej ustawą wrispz lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2020 r., poz. 1329 ze zm.), zwanej dalej ustawą „Za życiem”.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. GOPS / Ośrodek / Jednostka - co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrzu;
2. Kierownik - co oznacza: Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu, panią Magdalenę Baprawską;
3. Gmina - co oznacza: Gminę Pozezdrze;
4. Regulamin / Regulamin Organizacyjny - co oznacza: Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu;
5. asystent - co oznacza: asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli, prowadzonym przez Ośrodek. Kontrolę

przeprowadzono w obecności pani Magdaleny Baprawskiej – Kierownika. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez Kierownika oraz analizę przedłożonej kontrolującym dokumentacji.

Pomimo podejmowania przez Jednostkę starań, mających na celu zatrudnienie asystenta rodziny, działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **negatywnie**.

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej Jednostki

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pozezdrzu jest jednostką organizacyjną Gminy Pozezdrze, która w okresie objętym kontrolą działała m.in. na podstawie *Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu*, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 3/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu z dnia 16 kwietnia 2021 r. **/akta kontroli str. 1-24/**;

Analiza Regulaminu wykazała, że w strukturze organizacyjnej Ośrodka (§ 6 ust. 1 pkt 5) wyodrębniono stanowisko pracy asystenta rodziny, natomiast w § 18 wymieniono jego zadania, wynikające z ustawy wrispz.

Stwierdzono, że w § 5 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego wskazano, że Ośrodek mieści się w Pozezdrzu, przy ul. 1 Maja 1a. Treść w tym zakresie winna być zaktualizowana i dostosowana do stanu faktycznego, bowiem obecnie Jednostka mieści się przy ul. Pogodnej 2.

Kierownik GOPS wskazał, że do zmiany lokalizacji Ośrodka doszło w maju 2023 r. i „(...) *obecnie pracuję nad projektem zmiany regulaminu organizacyjnego*” **/akta kontroli str. 25/**.

Ustalono, że w Jednostce, w związku z ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem zagrożenia epidemicznego, w okresie podlegającym kontroli sposób realizacji zadań przez pracowników Jednostki został uregulowany Zarządzeniem Kierownika Nr 4/2020 z dnia 03 listopada 2020 r. w sprawie wykonywania pracy zdalnej przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pozezdrzu oraz bezpieczeństwa pracy zdalnej **/akta kontroli str. 26-29/**. Powyższe regulacje umożliwiały pracownikom (nieobsługującym bezpośrednio interesantów) pracę zdalną.

Ponadto ustalono, że w Ośrodku nie wprowadzono odrębnych zarządzeń dotyczących realizacji zadań przez asystenta oraz rodzaju dokumentacji jaką winien on prowadzić **/akta kontroli str. 30/**.

2. Tryb przydzielania asystenta rodziny

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Ośrodku nie zatrudniano asystenta rodziny. Z informacji przekazanych przez Kierownika wynika, że Jednostka boryka się z zatrudnieniem asystenta rodziny od 2021 r., bowiem już wówczas z przyczyn kadrowych nie zachowano ciągłości w jego zatrudnieniu.

Kierownik poinformował, że w okresie objętym kontrolą poszukiwano kandydatów na stanowisko asystenta umieszczając ogłoszenia na:

- stronie BIP Urzędu Gminy: 01 i 18 lutego 2022 r., 10 marca 2022 r., 12 kwietnia 2022 r., 09 września 2022 r. oraz 17 października 2022 r.;

- stronie BIP GOPS: 17 października 2022 r., 11 stycznia 2023 r. oraz 10 maja 2023 r.

Powyższe znalazło potwierdzenie na stronie internetowej <https://bip.pozezdrze.pl/> oraz <https://gopspozezdrze.naszops.pl/>.

Ponadto Kierownik wskazał, że kandydata na stanowisko asystenta poszukiwano również za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie (ofertę wysłano 11 stycznia 2023 r.) oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku (ofertę wysłano 10 maja 2023 r.), co znalazło potwierdzenie w przedłożonej kontrolującym dokumentacji.

Z pisemnych informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka wynika, że przeprowadzane nabory na stanowisko asystenta rodziny nie zostały rozstrzygnięte, bowiem nie zgłosił się żaden kandydat na to stanowisko. Ponadto Kierownik wskazał, że *„były dwa, trzy telefony w tej sprawie, jednak potencjalni kandydaci nie spełniali wymogów (brak odpowiedniego wykształcenia lub stażu pracy z rodziną) /akta kontroli str. 31-41/*.

Nadmienić należy, że na początku proponowaną w ogłoszeniach formą zatrudnienia asystenta była umowa zlecenie, natomiast później Ośrodek proponował zatrudnienie na podstawie umowy o pracę.

Prawdopodobieństwo, że na terenie Gminy przebywają rodziny, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze potwierdziła analiza sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za okres I-XII 2022 r. MRiPS-03, z którego wynika, że dla 8 rodzin z terenu Gminy przyznano pomoc społeczną m.in. z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z analizy wywiadów tych rodzin oraz przedłożonej przez Kierownika informacji */akta kontroli str. 42/* wynika, że co najmniej 4 rodziny należałoby objąć wsparciem asystenta.

Z „Wykazu dzieci przebywających w pieczy w latach 2022 i 2023” (sporządzonego przez jednostkę), stanowiącego *akta kontroli str. 43* wynika, że w okresie podlegającym kontroli w pieczy zastępczej z terenu Gminy umieszczono 1 dziecko (które powróciło do rodziny biologicznej). Łącznie w dacie kontroli przebywało w pieczy zastępczej 3 dzieci, z 3 rodzin (w jednym przypadku oboje rodzice nie żyją, natomiast w drugim przypadku jeden z rodziców nie żyje, natomiast drugi pozbawiony jest praw rodzicielskich).

Kierownik wskazał, że żadna z rodzin nie została zobowiązana przez sąd do współpracy z asystentem rodziny */akta kontroli str. 44/*. Niemniej jednak z przedłożonej kontrolującym dokumentacji */akta kontroli str. 46-48/* wynika, że w przypadku jednej rodziny, Sąd Rejonowy w Giżycku zwracał się do Ośrodka z prośbą o objęcie jej opieką w związku m.in. z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Nadmienić należy, że sytuacja w tej rodzinie była monitorowana przez pracownika socjalnego, co znalazło potwierdzenie w przedłożonej kontrolującym dokumentacji.

Kierownik ponadto poinformował, iż nie zgłosiła się żadna rodzina, która potrzebowałaby wsparcia asystenta na podstawie ustawy „Za życiem”, bowiem nie było takich potrzeb */akta kontroli str. 44-45/*.

Z informacji Kierownika Jednostki wynika, że rodziny przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze, którym Jednostka nie mogła zapewnić pomocy asystenta (z uwagi na brak

kandydata na to stanowisko), objęte były wsparciem pracowników socjalnych, którzy w ramach pomocy podejmowali m.in. takie działania jak:

- monitorowanie sytuacji rodzin,
- motywowanie członków rodzin do skorzystania z bezpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej oraz współpracy z terapeutą uzależnień,
- motywowanie do podjęcia pracy zarobkowej,
- współpraca ze szkołami, służbą zdrowia i kuratorami,
- motywowanie członków rodzin do utrzymania porządku w mieszkaniu,
- zachęcanie do korzystania z projektu pn. „Maluszek u niani lub w żłobku”,
- proponowanie i zachęcanie rodziców do wysyłania dzieci na kolonie,
- kierowanie podopiecznych do Centrum Psychiatrii „Anima” w Węgorzewie **/akta kontroli str. 49-50/**.

W opinii zespołu inspektorów ustalone fakty pozwalają stwierdzić, że Jednostka w okresie podlegającym badaniu, pomimo rzeczywistych potrzeb w tym zakresie, z przyczyn obiektywnych nie realizowała ustawowego obowiązku, określonego w art. 176 pkt 3 lit. a ustawy wrispz, tj. nie zapewniała wsparcia i pomocy asystenta rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ocenie organu kontroli stanowi to istotne uchybienie w rozumieniu art. 197d ust. 6 ustawy wrispz.

Z uwagi na fakt, że w badanym czasie Jednostka nie zatrudniała asystenta rodziny, a więc żadna z rodzin nie była objęta jego wsparciem **/akta kontroli str. 52-53/**, brak było możliwości dokonania weryfikacji **trybu jego przydzielenia** oraz analizy realizacji przez niego zadań pod kątem:

- a) **opracowania planu pracy z rodziną i jego realizacji,**
- b) **dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny,**
- c) **współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,**
- d) **monitorowania sytuacji rodziny po zakończeniu z nią współpracy.**

3. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę fakt, iż na terenie Gminy przebywają rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także problemy z zatrudnieniem osoby na stanowisku asystenta rodziny, w opinii kontrolujących należałoby poszerzyć obszar działań, ukierunkowanych na jego zatrudnienie (np. o inne powiaty), a same działania w tym zakresie zintensyfikować.

4. Zalecenia

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, która powstała z przyczyn obiektywnych, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika, stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Kontynuować działania ukierunkowane na zatrudnienie asystenta rodziny w celu zapewnienia rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jego pomocy, stosownie do art. 176 pkt 3 lit. a ustawy wri spz.

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 447 ze zm.),
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej**

**Katarzyna Stefanowska – główny specjalista
Agnieszka Brzozowska – główny specjalista**

Do wiadomości: Wójt Gminy Pozezdrze